

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtak in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti strojnoma ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K  
 „Soča“ . . . . . 10 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriskem in Gradškem“ in „Kazipot po Ljubljani in krških mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnštvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“. A Gabršček na naročila brez doposlana naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

# SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek“ Dr. K. Lavrič.

## Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ sak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.60. „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Go i i v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v o ak ul., Jellersitz v Nunski ul., Tor. Leban na tekalšču s. Verdi, Peter Kriebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Mattussi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavronič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

## Poglavje o naši mladini.

„Gorica“ in „Primorski list“ sta pisala pretekli teden o naši mladini. Jokala sta oba farovška lista, vila sta roke ter jih dvigala proti nebu, češ, kako strašno izprijaajo „liberalci“ našo mladino. Poznalo pa se je pisavi v Gregorčičevih listih, da jima ni dosti za to, kar se je zgodilo, ampak da jima je bilo vse ležeče na tem, da izkoristita dobro jima došlo dejstvo proti „liberalcem“. Poznalo se je obema, da bi zagrnila plašč pozabljenosti nad krivci, ako bi pripadali ti „krščanski“ stranki ter označila dejstvo za nekaj, kar sicer ni prav, ali se je zgodilo v volilni razburjenosti, ki odvzema dejstvu znak kaznivega pregreška. Tako hinavsko je bilo pisano vse, da se je poznalo očito za vsakogar, da si so meli roke gospodje samega veselja, da je bila izrečena v sodni dvorani obsodba, katero bi mogli izkoristiti uspešno v svoje namene. Malo jim je mar za mladino, za strankarsko izkoriščanje biljenskega slučaja jim je šlo in za nič drugega.

V Biljah so „pokopavali“ Berbuča lani ob volitvah. Radi tega je bilo obsojenih par biljenskih mladeničev pred sodnijo v Gorici v zapor po 10 dni. Javnost je že podučena o tem.

Lani so slikali po farovških listih te Berbučeve „pogrebe“ za „agrarce“ ter se zgražali nad „agrarno“ stranko. Letos pa so prišli vsi krivdo „Soči“ in „Primorcu“. Kakor kaže!

Dolg članek je napisal „Primorski list“, v katerem revez toži, kako je napadala „Soča“ papeža, obrede, duhovščino, podtika jej osebne napade, potem pa: kdo se ne spominja, kako sta svoj čas pisala liberalna lista „Soča“ in „Primorec“ o prof. Berbuču, kako sta mu prorokovala politični grob ter hujskala mladino proti njemu. S papežem so začeli, končujejo z grobom in mladino. Resnica je, da „Soča“ in „Primorec“ nista nikdar prorokovala Berbuču „političnega groba“ ter nista nikdar hujskala mladine proti njemu. Posvečeni članek v „Prim. listu“ pa potrebuje grob in mladino, da more potem pripri-

sati „Soči“ in „Primorcu“ krivdo za to, kar se je bilo zgodilo v Biljah. Uvod je sila dolg in zgraža se člankar v njem ter piše in piše, tako da mora misliti čitatelj: Bog ve, kaj pride. Ali pride obsodba 10 dni, jeden je bil pa oproščen. Čitatelj misli, da se bo glasila obsodba na mesece in leta težke ječe s postji in trdim ležiščem. Ali čitatelj ostane razočaran ter vrže proč „Prim. list“, uvidevši, kako strankarsko zna izrabljati farovski list kaj takega in kako malo mu je mar v resnici za mladino; če bi mu bilo mar, potem bi pisal čisto drugače o takem slučaju ter bi ga ne izkoriščal le v klerikalne namene; potem bi ne lagal o „liberalcih“, potem bi ne obrekoval naših listov „Soča“ in „Primorec“. Kaj res hoče dobro mladini tisti, ki laže tako nesramno po „Primorskem listu“, da mi gonimo ljudi iz cerkve, da mi hujskamo, da smo brezverci, da je bil „pogreb“ sad nauka brezverskih listov; ki slika našo mladino po deželi za surovo, da kolne, da ne hodi v cerkev, da pleše kot nora itd.? Obregne se potem ob naša društva po deželi. A ha! zopet politična muzika! Kar ni njihovo, to je vse „liberalno“, brezversko. Potem že razumemo, zakaj tako zaničuje našo mladino „Prim. list“. Mladine ime „Prim. list“ malo na svoji strani, zato pa je goreči čitalec v „Prim. listu“ le — lo v n a mladino.

„Prim. list“ je pisal na dolgo, „Gorica“ pa bolj na kratko. Po Gregorčičevi pameti so biljenski obsojenci — žrtve Gabrščekovih listov, bili so nahujskani, dali so se po goriških hujskačih zapeljati k tako neuprednemu dejanju . . . na zatožni klopi bi morali sedeti pravzaprav hujskači Gabrščekovih listov in pa nekdo, ki bi bil lahko ves ta „pogreb“ preprečil, ko bi bil hotel le z mezinčem ganiti. Ali ker č. g. Mezinec ni ganil s prstom, se je vršil „pogreb“ — kriva sta pa na to kar naenkrat „Soča“ in „Prim. list“. Logika rimskega dohtarja!

Ker se dotika kaplana Mezinca, moremo reči, da če bi bilo šlo po njegovem, bi ne bilo „pogreba“, ker bi bil mir v Biljah. Nemir pa dela tam — kurat Abram! S sovraštvom je pregnal kaplana Mezinca v Gorico. Biljenci so ljubili in spoštovali kaplana,

ker jih je lepo učil in bil z njimi — Abram pa je divjak, ki je odbil vse od sebe, tako da ga vse sovraži. Sovraštvo pa zasluži, ker on sam sovraži. Studilo se je ljudem, kako je preganjal Mezinca, zgražajo se nad njegovimi pridigami in nad njegovim rogoviljenjem po občini; vedno manj zahajajo v cerkev. . .

Če bi bil nekdo z mezinčem ganil. . . kje vruga pa je bil Abram? Saj je o n cerkveni poglavar v Biljah! Kaj je delal? Preprečil ni „pogreba“, pač pa je potem pisaril po farovških listih ter letal okoli, da so prišli Biljenci pred sodnijo. Sedaj ga imajo še bolj radi!

V Biljah torej je bil tisti „pogreb“. V Biljah. . . zakaj ne tudi kje drugje? Njker drugodi v okolici ni bilo lani tako divje politične gonje kakor v Biljah. Noben duhovnik v goriški okolici ni tako rogovilil kakor Abram. Seveda: Abram se je hotel skazati hvaležnega nadškofu, ki mu je dal lepo in komodno pa dobro laro tik Gorice za rogoviljenje po gorah; zato pa je najbolj divjal med semi duhovniki v goriški okolici. Ali se je potem čuditi, da je bilo na to tudi ljudstvo v Biljah bolj vzburjeno kot drugodi, da je bil politični boj hujski kot drugodi, da je narasla razburjenost ter je dalo ljudstvo izraza nevolji nad usiljevanjem Berbuča, prisiljevanjem, grožnjami s klerikalne strani s tem, da je hotelo „pokopati“ Berbuča? Pritisk od klerikalne strani, divjanje, tu je krivda, da so „pokopavali“ Berbuča. Prepričani smo, da Biljencem niti na um ni prišlo, zasramovati obrede. Ko smo poročali o obsodbi, smo že rekli, da si pogreba naše katoliško ljudstvo ne more predstavljati drugače kot po katoliškem vzorcu. Abram naj bi to upošteval ter jim lahko povedal svoje mnenje doma, ne pa ganiti jih pred sodnijo.

„Pogreb“ je bil konec odpora proti klerikalnemu divjanju po Biljah. Kje je iskati prvo krivdo? Kdo je pravzaprav krivec? Če bi ne bilo v Biljah najhujšega političnega rogoviljenja, bi najbrže tudi „pogreba“ ne bilo — Primate ga torej in obsodite ga, z njim pa tudi tiste, ki protežirajo politične razposajence v črni suknji.

Kako vzgajajo klerikalni mladino in kako so jej nevarni, o tem pa pripodujite.

## Predavanja

„Zveze narodnih društev“ in „Društva slov. profesorjev“ v Gorici.

V veliki dvorani hotela „pri Jelenu“ se vrše vsak teden redna predavanja o raznih temah. Taka predavanja se vrše v vsakem večjem mestu; Lahi imajo pri nas in v Trstu „Univerzita del popolo“, v Ljubljani predava „Akademija“, v Gradcu, na Dunaju, v Pragi in Berlinu so prevzela ta posel razna društva. Posebno uspevajo taka predavanja med srednjim in delavskim slojem ter med narasčajem — dijaštvom. Občinstvo čuti, da je potrebna o raznih aktualnih vprašanjih diskusija, čuti, da je treba ta vprašanja obravnavati z živo besedo, poljudno-znanstveno in kritično. Drage knjige so širšim krogom nepristopne, brošur je malo in te ne zadoščajo.

Vzgoje h kritičizmu o raznih splošnih in aktualnih vprašanjih bi rabilo posebno naše goriško občinstvo, ki je bilo dosedaj vedno navezvano le na politično polemiko in pa na razne plesne zabave ter vsled tega nima čuta za poljudna predavanja. Na širjenje kulture med nami samimi se ni dosti delalo. To pomanjkanje zanimanja za razna splošna aktualna vprašanja, to pomenjkanje vzgoje je povzročilo, da se lanska predavanja v „Čitalnici“ niso obnesla, in da je letos pri predavanjih 30 do 50 poslušalcev, namesto da bi šlo njih število v stotine.

Kar se tiče delavskega in malomeščanskega sloja, ki tvori pretežno večino Slovence v Gorici, bi bilo želeli številnejše udeležbe s te strani. Res, dokler ni ta sloj organiziran, je skoraj nemogoče, začeti s poljudnimi predavanji za najširše sloje, ker ti niti niso vajeni, da bi se jih bilo podučevati sistematično. Vstanavljajoča se „N. D. O.“ obeta tudi v tem obziru korenite odpomoci. Za sedaj pa pozivjamo delavce, uslužbence in obrtnike vseh strok na kar največjo udeležbo.

Izrazilo se je že željo, da naj bi se po predavanju razvila debata o danem predmetu. Misel je dobra, a danes v teh razmerah neizvedljiva. Ko se občinstvo navadi zahajati

## Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

### „Treh mušketirjev“.

Francoski pisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Saj sem vam bil rekel, gospod, in zdaj mi je neljubo, da sem tako vestno držal besedo. Ali vam morem s čim pomagati?

Châtillon migne z roko; Aramis stopi naglo s konja, ko dobi nenadoma od strani mečan sunek nekdo ga je udaril z mečem, toda oklep je odbil udarec.

Aramis se naglo okrene ter prime tega novega nasprotnika za pest, ko zadonita hkratu dva klica, njegov in Athosov:

Raoul!

Mladenič spozna objednem obraz viteza d'Herblaya in glas svojega očeta ter vrže meč iz roke. Več jezdecev pariške armade plane sedaj na Raoula, toda Aramis ga zakrije s svojim mečem, rekoč:

— Ta je moj ujetnik! Pojdite dalje!

Athos je med tem prijel konja svojega sina za uzdo ter ga odvedel izven bitke.

V tem hipu se prikaže Princ, ki je kril Châtillona v drugi vrsti, na bojišču; videlo se je njegovo bistro, orlovsko oko, in spoznali so ga po njegovih udarcih.

Pri tem pogledu se je vrgel korintski polk, ki ga koadjutor vkljub vsem svojim naporom ni mogel zopet spraviti v red, sredi med pariške čete, pohodil vse pred seboj ter drvil v divjem begu v Charanton, kjer se ni pa niti trenutek vstavil. Koadjutor, ki ga je vlekel polk s seboj, je prišel mimo gruče, ki so stali Athos, Aramis in Raoul.

— A, a! pravi Aramis, ki si ni mogel kaj, če se ne bi v svoji ljubosumnosti veselil koadjutorjeve smole; kot nadškof bi pač morali poznati sveto pismo Monseigneur.

In kaj ima opraviti sveto pismo s tem, kar se mi je pripetilo? vpraša koadjutor.

— No, princ vas danes obdeluje tako kakor sveti Pavel Korinčane v prvem listu.

— Bežite, bežite! pravi Athos! to se lepo sliši, a tu ne sme človek pričakovati poklonov. Naprej, naprej! ali bolje, nazaj! kajti zdi se mi močno, da je bitka za fronderje zgubljena.

— To me pač malo briga, pravi Aramis; prišel sem tu sem samo zaradi tega, da dobim Châtillona. Dobil sem ga, in zadovoljen sem: dvoboj s Châtillonom, to je laskavo!

— In poleg tega še ujetnika! pravi Athos ter pokaže na Raoula.

In tri jezdeci nadaljujejo v naglem diru svojo pot. Raoul je bilo veselo vznemirjen, ko je našel svojega očeta. Jahala sta drug poleg drugega, in Raoul je držal svojo levico v Athosovi desnici.

Ko so bili že daleč od bojišča, vpraša Athos mladeniča: prijatelj? Mislim, da pač ni bilo tu vaše mesto, če niste bili bolje oboroženi za boj.

— Saj tudi nisem bil namenjen bojevati se danes, gospod. Bil sem poslan k kardinalu, in odhajal sem ravno v Rueil, ko sam videl Châtillona, kako je napadal, in me je prijela želja, da bi se mu pridružil. In tedaj mi je povedal, da me iščeta dva jezdeca pariške armade, in imenoval mi je grofa La Fère-ja.

— Kaj? Vedeli ste, da sva tukaj, in ste hoteli vendar usmrtiti svojega prijatelja, gospoda viteza?

— Nisem spoznal gospoda viteza v orožju, od vrne Raoul ter zardi, a spoznati bi ga bil moral po njegovi spretnosti in hladnokrvnosti.

— Hvala za poklon, moj mladi prijatelj, pravi Aramis; vidi se, kdo vas je učil olike. Toda niste li rekli, da greste v Rueil?

— Da.

— H kardinalu?

— Gotovo. Imam neko pismo od gospoda Princa za Nj. Eminenco.

— Treba mu ga bo pač nésti tja, pravi Athos.

— O, kar se tega tiče, prosim trenutek, le nikake neumestne velikodušnosti, grof! Kaj vruga! Najina usoda, in kar je še važneje, usoda najinih prijateljev je morda v tem pismu.

— Toda naš mladi prijatelj mora izpolniti svojo dolžnost, pravi Athos.

— Pred vsem, grof, ta mladenič je ujetnik, kar ste pozabili. Kar dobiva pri njem, je najin bojni plen. Sicer pa premaganci ne smejo biti izbirčni v sredstvih. Dajte mi to pismo, Raoul.

Raoul se je obotavljaval ter pogledaval Athosa, kot bi iskal v njegovih očeh navodila, kako naj se vede







Na državnem kolodvoru v Gorici odganjajo slovenske delavce prav sistematično. Sedaj jih je slo preč 12 največ radi nekakega nemškega delavca, ki je imel pred drugimi, da bi bil moral biti jednak, prednost, da je delal opoldne 1/2 ure manj kot drugi in tudi zvečer 1/2 ure manj. Slovenci morajo trpeti sedeva najrazličnejše nagajivosti. Zanašalec jim otežuje delo, da jih le tako proč spravljajo ter nadomeščajo z Nemci. Ali ni nikjeri roke pravice, ki bi vstavila preganjanje slov. delavcev na državnem kolodvoru v Gorici?

Tumova okrožnica. (Iz Gorice). Danes je spustil dr. Tuma v svet okrožnico, v kateri vabi soc. demokrate na župni shod 7. febr. ter svari pred vstopom v N. D. O. Tuma govori o terorizmu ter imenuje N. D. O. odvisno od delodajalcev. S tem sploh strašijo okoli soc. demokratični agitatorji. Resnica pa je, da N. D. O. ne bo nikakor ne odvisna od delodajalcev, ampak samostojna delavska organizacija, zraven pa tudi narodna, kar soc. dem. ni. Razume se pa samo ob sebi, da je prosto delodajalcu vzeti v službo soc. demokrata ali delavca, ki je pri N. D. O. To je in bo. Laž je, da bi morali delavci prodati svobodo svojega glasu in svoje vesti z izdajstvom lastnih interesov, ako vstopijo v N. D. O. Kakšna je N. D. O., se vidi v Trstu. Tako bo tudi v Gorici. Zato je mesto za našega slov. delavca le v N. D. O. Dr. Tuma razlaga lepo, kako so sodrugi ječali po ječah, umirali na barikadah ter se borili za svobodo itd. Kaj dr. Tuma to pravi? Rad bi ujel mož zase nekaj zaslug drugih: Kje pa je bil on? On je ječal v svoji pisarni, ko je nabiral tistih 100.000, on je zavrčal Kopača in mu razbijal shode; takrat ni nič vedel o delavski moči. V dež. zboru je molčal o splošni volilni pravici. — V Gorici doslej ni bilo za slov. delavca dobre organizacije. Taka naj mu bo N. D. O. Te se oklenite naši narodno čuteči delavci! Dr. Tuma je strah pred N. D. O., zato skuša odvrniti delavce od nje. Ali zapustijo naj njega, ki je fikfakovec, danes liberallec, jutri klerikalec, pojutrišnjem rdečkar; kdo ve, kaj se bo. Dr. Tuma je nevaren človek, ki hujška delavce ter vstvarja nepotrebna nasprotja. On ne bo trpel nobene škode, ker sedi na 100.000; če bi trpel delavec, mu pa tudi nič ne bo dal. Sicer pa še posvetimo temu „tajniku“ dež. org. soc. d. str., kateremu se tako cedijo sline po dr. Rybafevem mandatu v tržaški o'olici“.

Kdo podi ljudi iz cerkve? — Poročajo nam iz Podgore, da je imel nunc Golob v nedeljo tako pridigo, da so se ljudje zgrazali. Zmerjal je moške s smrkovci, dekleta s smrkovkami ter govoril tako, da je marsikdo sklenil, da ne pojde več k njegovim pridigam. — Kadar ne bo ljudij v cerkvi, bo kriva temu pa — „Soča“.

„Kmečki glas“ je čutil potrebo učiti nas doslednosti. Pravi, da „Soča“ napoveduje boj vsemu, kar je italijanskega, sama pa priobčuje oglaš italijanskega podanika, ki je zagrižen sovražnik Slovencev, ki kaže ostentativno svoje italijanstvo; trdi, da ga v upravnistvu „Soča“ dobro poznajo. — Nato odgovarjamo, da onega, katerega misli „K. gl.“, ne poznamo kot takega, kakoršnega ga nam slika in prav nič ne vemo o tem, kar mu predbaciva, vemo pa, da je bil dober pevec v Solkanski Čitalnici. Nauk o doslednosti naj spravi „K. glas“ lepo zase, ga bo še krvavo potreboval.

Društvo trafikantov je izreklo namestništvo zahvalo za udanostno izjavo, katero je predložilo društvo cesarju povodom 60-letnice. Predsednik društva g. Schwarz je odpotoval na Dunaj, da prisostvuje občnemu zboru trafikantov.

Skandal je svojo klobaso v „Del. listu“ gospod dr. Tuma. Na koncu je strašno hud in visok. S porotniki proti A. Gabrščeku in pa s „tako nizkim“ politikom noče izgubljati časa. Doslej se je motil ter izgubljaj čas že nekaj mesecev s tem „nizkim politikom“. Sedaj „noče“ več — ker ga je uredništvo „Del. lista“ sito!

Izpred sodnje. — 73-letni Furlan Josip Brumat je kljub svoji starosti še jako hud mož. Brumat se nahaja v tukajšnji mestni hišalnici. Piko je imel na nekakega Josipa Piteri, s katerim sta se zopet sprla ter ga je Brumat težko ranil; 3 rané mu je zadal. Sodnija je obsodila Brumata na 3 mesece ječe in dvakrat bo ležal na trdem. Skoro bo slabše nego v hišalnici!

Težke telesne poškodbe so bili obtoženi 21-letni Jos. Podbršček, 21-letni Josip Kodo-

lja in 24-letni Iv. Gabršček, vsi iz Deskel, češ, da so pretepli M. Borštnika in Jos. Humar, ker niso dobili za pijačo ob neki poroki. Prvi je obsojen na 4 mesece ječe z jednim postom in trdim ležiščem vsak mesec, tretji pa na 3 mesece ječe tudi s postom in trdim ležiščem; drugi je oprošten.

Radi tatvine je bil klican pred sodnike 20-letni Juraj Rajniš iz Zapršiča. Obdolžen je bil, da je ukradel Jos. Vodopivcu 100 K. Sodnija mu je prisodila 2 meseca težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Dne 2. dec. so obhajali v Devetakovi gostilni v Sovodnjah cesarjev jubilej. Navzoč je bil tudi 23-letni Lah iz kraljestva E. Andreini in nekaj drugih njegovih tovarišev. Ta Lah je bil obdolžen, da je klical takrat, ko so Slovenci klicali „žijó nas cesar!“ — „evviva l'Italie! Evviva Garibaldi!“ Pred sodnijo je bil oprošten, ker sodniki niso dobili pravih vzrokov za obsodbo.

25-letni Mihael Čufarin in 20 letni Jos. Pavlin, dva vira „goriziana“, sta pokradla več kokošij in zajčkov. Dobro sta se imela nekaj časa, ali kmalu sta prišla v roke pravici, ki jih je postavila pred sodnike, kateri so jima prisodili: Čufarinu 3 mesece ječe, Pavlinu pa 2, pa brez kokošij in zajčkov.

Arotirali so nekakega mladega človeka v hotelu Union, ker se je delal, da spi, hotel pa je najbrže kaj pokrasti. Pravi, da se piše K. Godnik ter da je z Gorjanskega.

Ker je v torek praznik, izide prihodnja številka „Soča“ v četrtek dne 4. febr.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcoli-Glubich. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 31. t. m. do 7. febr.

### Zveza narodnih društev.

Bralno in pevsko društvo v Črčelah priredi dne 7. februarja svojo veselico s petjem, godbo in igro. — Vspored prihodnjic.

Veselica na Slapu, katero priredi tamošnje Bralno in pevsko društvo, se bo vršila v torek, dne 2. febr. z že objavljenim vspeodom.

Veselica v Št. Anžu. — Dne 14. svetčana priredi „Bralno in pevsko društvo“ v Št. Anžu s svojo običajno predpustno veselico. — Vspored se objavi pravočasno.

„Bralno in pev. društvo“ v Podbrdu bo imelo 2. februarja ob 7. uri zvečer veselico v restavraciji Stravs s sledečim vspeodom: 1. Mešan zbor: „Planinska roža“; 2. Moški zbor: „Čolničku“; 3. Burka: „Bucek v strahu“; 5. Mešan zbor: „Venček“; 6. Moški zbor: „Lepi Jarij“; 7. Šaljivo srečkanje; 8. Ples. Pri plesu igra godba iz Prvačine. Vstopnina: sedeži 80 h, stojišča 40 h; k plesu za člane 1 K, za nečlane 1 K 40 vin. Ker je namenjen čisti dohodek za društveno knjižnico, vabi k obilni udeležbi — odbor.

Narodna Čitalnica pri Sv. Luciji vabi na plesni venček, katerega priredi v nedeljo dne 7. februarja 1909. ob 8. uri zvečer v dvorani g. Ant. Mikuž-a. Svira oddelek voj. godbe c. in kr. pešp. št. 47. Vstopnina: za člane 1 K, nečlane 2 K, ženske proste. Vstop dovoljen le vabljenim. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Bralno društvo v Selu bo imelo svoj redni letni občni zbor na Svečnico dne 2. febr. t. l. ob 3 1/2 pop. Za slučaj nezadostnega števila udov ob tem času bo drugi občni zbor ob 4 1/2 ne glede na število navzočih.

### Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Novela k melioracijskemu zakonu. — Avstrijski kmetje smejo biti s svojimi dolgotrajnimi prizadevanji o zboljšanju in spopolnitvi melioracijskega zakona od 30. junija 1884. l. zadovoljni. Zboljšanja, zasigurana v noveli, obstoje v glavnem v tem-le: Državni melioracijski sklad bode dobival v bodoče po 8 milijonov kron na leto iz državnih dohodkov. Državni prispevek je znašal s početka po 1 mil. kron na leto ter je bil 1902. l. povišan na 4 mil. — Za zaježovanje hudournikov in za uravnavo podzemeljskih rek se bode moglo dovoliti v bodoče iz melioracijskega zaklada v najvišji odmeri po 70% od vseh po poljedelskem ministerstvu v to svrhu odobrenih stroškov pod pogojev, da prevzame ostalih 30% dežela. Adjacentom t. j. okrajem, občinam ali vodnim zadrugam se ne bode smelo na temelju zakonov, katere bodo v tem oziru deželni zbori sprejeli, naložiti višjih prispevkov ko 15% od odobrenih skup-

nih stroškov, ta prispevek bode pa iztirljiv šele, ko bode celo ali pa določen del dogotovljen. (Prispevke v naturalijah bodo morali adjacenci dajati po potrebi pa tudi še prej.) Dosedaj je država prispevala k večjemu po 50%, od adjacencov se je pa smelo zahtevati do 30% od vseh stroškov.

Za regulacijo rek in potokov, za zgradbo ribnikov v varstvo zemljske posesti proti opustošenju po vodovju se bode smelo dovoliti iz melioracijskega zaklada prispevek v višini 40% vseh po poljedelskem ministerstvu odobrenih stroškov, do čim ne bode smel prispevek adjacencov presegati 30%, ter se bode ostalo pokrilo iz deželnih sredstev. Ta državni prispevek iz melioracijskega zaklada se bode pa smel povišati tudi na 50% v slučajih, ko bode treba na neškodljiv način odpeljati gorake lijake, ne da bi bilo treba posebnega zaježovanja hudournikov, ali ko bo treba urejevati podzemeljske reke, ali pa v onih slučajih, ko bode dežela začasno iz svojega pokrivala tudi na adjacente odpadajoče troške, ki pa ne smejo nikdar presegati 20%, do dogotovitve celega podjetja ali določenega dela. Dosedaj sta plačevali država in dežela za varnostne zgradbe v obrambo zemljišč proti opustošenju po vodovju kakor: pretrganje bregov, naplavljenje in prepravljenje, vsaka po 30% dočim so nosili lokalni interesenti ostalih 40% sami. (Konec prih.)

Milo v korist družbe sv. Cirila in Metoda izdeluje in prodaja naša »Goriška tovarna mila« vsled posebne pogodbe z vodstvom družbe v Ljubljani. — Milo je docela enako »Schichtu«; na jedni strani št. podobni sv. C. in M., na drugi pa je — ko za s solncem, posebna znamka naše tovarne. — Milo je izhorne kakovosti in cena konkurenčna. Zahtevajte povsod: milo družbe sv. C. in M.

Mlekarske zadruge na Ogrskem. Leta 1897. je bilo na Ogrskem vsega skupaj samo 34 mlekarskih zadrug, a po 10 letih, t. j. l. 1907. bilo jih je že 622 s 59.000 člani, ki so imeli 98.000 krav, od katerih se je tem zadrugam prodalo 80 milijonov litrov mleka, da ga predelajo. Iz tega mleka se je dobilo 2 1/2 milijona kilogramov mleka. Skupni prejemki vseh mlekarskih zadrug so znašali tega leta 9.452.654 kron.

Izvoz goveje živine iz Hrvatske. — Iz Hrvatske in Slavonije se je izvozilo leta 1907. goveje živine 137.492 glav v vrednosti K 38.346.000.

### Na Balkanu.

Iz Belgrada poročajo, da je ministerski svet sklenil, da se da Črnigori zopet 1 milijon K za vzdrževanje vojske. — Angleški poslanik je opozoril baje kralja Petra ponovno, da naj Srbija neha z oboroževanjem ter naj nikar ne misli na vojno, ker je gotovo, da bi Srbija propadla ter izgubila samostojnost. Francoski listi tudi odsvetujejo boj. — Erbski zunanji minister Milovanović je izjavil nekaterim poslancem, da Srbija ne popusti nič od svojih zahtev glede aneksije Bosne in Hercegovine. Del rezervistov je zopet poklican pod orožje. — Srbiji nasprotni listi poročajo, da je stanje srbske vlade in kralja jako težko; v blagajnah da ni denarja, vojska pa trpi mraz, ker da je preslabo oblečena in lačna. Kralj bi rad poslal vojske domov, pa se boji ljudstva. — Govori se o sporazumu med Turčijo in Bolgarijo. Turčija se zadovolji z odškodnino 100 milijonov levov; hoče tudi mali košček teritorija, kjer so turške vasi, ali iz strateških razlogov se bo Bolgarija najbrže protivila odstopiti ta košček. — Turčija pride do denarja. Vedno se jej očita, da nima nič denarja. Če jej da sedaj Bolgarija lepo odškodnino, potem pa še Avstrija 54 milijonov, to bo denarja na Turškem kot peska!

### Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Posl. Erb je predlagal nujno, naj vlada takoj predloži načrt glede ureditve jezikovnih razmer na Češkem. Conci zahteva prvo čitanje predloge o laški pravni fakulteti. Zbornica je nadaljevala razpravo o nujnih predlogih glede nar. razmer na Češkem.

„Slovanski centum“ v parlamentu se je konstituiral. Nova skupina šteje: Jugoslovansko zvezo, češko-katoliško nacionalce in Staro-Malorusa. V predsedstvu so: Ivčević, Šusteršič, Hurban.

Jezikovna predloga pride v poslansko zbornico prihodnjo sredo.

Iz odsekov. — V proračunskem odseku je posl. Korošec izrekel željo, da se razširi ureditev jezikovnega vprašanja tudi na jug. Zahteval je reformo v poročevanju v inozemstvo. — V aneksijskem odseku je ministerski predsednik razlagal državopravni pomen predloge ter podal načrt o bodoči ustavi Bosne in Hercegovine. Rekel je, da bojkotno gibanje v Turčiji kmalu preneha.

Laška pravna fakulteta v Avstriji in laška vlada. — Avstro-ogrski veleposlanik grof Lützow je baje v imenu avstr. ministerstva izjavil Tittoniju, da vlada izpolni želje Lahov ter ustanovi laško pravno fakulteto v mestu s pretežno laško večino. Razni listi poročajo o zagotovitvi od avstrijske strani, da se reši laško vseučiliško vprašanje po željah Lahov. — Od druge strani se to dementuje.

Slovanski visokošolci na Dunaju so imeli 28. t. m. shod, na kateri je prišlo tudi več poslancev. Sprejeli so resolucijo, v kateri se protestuje proti rešitvi laškega visokošolskega vprašanja, ne da bi se istočasno rešilo slov. vsenč. vprašanje. Zahtevalo se je ustanovitev slov. pravne fakultete v Ljubljani. Slov. poslancem se naroča, naj zadržujejo ustanovitev laške pravne fakultete, dokler se ne izpolni slov. zahteva.

Lahi v Trentinu se izrekajo za laško pravno fakulteto na Dunaju, češ, boljše nekaj kot pa nič. Za „Trieste o nulla“ se torej kar nič ne ogrevajo. Najbrže se udaja vsi laški poslanci — ali odprto je še vprašanje, če pa poslanska zbornica sprejme predlogo o laški fakulteti na Dunaju.

Novi predsednik tržaškega „Lloyda“ postane baje res bivši železniški minister dr. Der-schatta, znani slovanožrc.

Nemci v Bosni predložijo aneksijskemu odseku peticijo, v kateri zahtevajo, da se ustanove za nje nemške šole ter da morajo oblasti uradovati z njimi po nemško. Za deželni zbor zahtevajo 6 mandatov!

Koliko je stala okupacija? — Za okupacijo Bosne in Hercegovine je potrosila Avstro-Ogrska K 628.252.942.45; od tega je plačala Avstrija K 428.336.925.01; ogrsko-hrvatska polovica K 109.916.017.44 v.

V Pragi proti vladi zopet z obsednimi stanjem, ako bi se jutri ponovile demonstracije proti „bumlu“ nemških buršev.

Obravnava proti srbskim „velozidnjalcom“ v Zagrabu prične 20. febr. Trajala bo najmanj 40 dni. Samo za čitanje obtožnice se utegne porabiti 4 dni.

### Razne vesti.

Pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico na Kranjskem so si ohranili klerikalci le kategorijo male obrti, izgubili pa kategorijo male trgovine ter v drugih propadli. Naprednjaki so napredovali. V veleindustriji so volili klerikalci z Nemci ter omogočili izvolitev nemškega kandidata. Tako malo dni je šele po 20. sept., pa že gredo klerikalci roko v roki, z Nemci. Sramota!

Nova Parmova opereta. — V kratkem v pri-zore v Zagrebu novo Parmovo opereto „Venerin“ „a“. Glavno ulogo bo igrala gospa Irma Polakova. — Parmovo „Ksenijo“ uprizore v Raimund-gledališču na Dunaju.

Taverna bicikljev in avtomobilov Puch v Gradcu je pogorela.

Srbski kralj Peter je kupil baje posestvo Thal pri Gradcu.

Vselslavanski ženski kongres se ima vršiti letos in sicer v Krakovu. Misel za tak kongres je sprožilo poljsko žensko društvo v Varšavi.

V Trstu se je zastrupil 53 letni Ant. Strazzolini, in sicer vsled anonimnega pisma, v katerem je bilo rečeno, da mu je žena nezvesta.

V tržaški javni bolnišnici se nahaja sedaj 1900. bolnikov.

Občni zbor jestvinčarjev v Trstu v sredo je bil zopet buren. Udeležba je bila velika. Predsednik je govoril le laško, Slovenci so protestirali. Pri dnevnem redu so glasovali Lahi in slov. renegati za predloge odborov. Posebno sta bila glasna Musič (Bric) in neki Lokar, slov. renegata. Zbor je bil zaključen, ker so Lahi in renegati tako divjali, da ni bilo mogoče zborovati.



# Učenec

krepak, star 14—15 let zmožen obeh deželnih jezikov, se sprejme v boljšo prodajalno delikates in specerijskega blaga. Ponudbe na uprav. „Soče“.

## Delniška pivovarna Laški trg

išče za svojo zalogo v Gorici in okolico dobrega

## zalagatelja.

Pogoji po dogovoru.

Ponudbe so nasloviti na pivovarno v Laškem trgu, Štajersko.

## Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga *Otona Zupančiča*. Dobi se v vseh boljših knjigarnah broš. za 3 K, vezana za 4 K.

## Absolvent trgovske šole „Wertheimer“ v Pragi

zmožen slovenskega, srbsko-hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter nekoliko češkega,

išče primerne službe.

Ponudbe je pošiljati na naše upravništvo. Isto daje tudi potrebna pojasnila.

Cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi priporoča

## pšenično moko

## Vlastelinski valjčni mlin v Nuštro (SLAVONIJA),

katera prekaša v donšanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

# Josip Marmolja,

Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

1200 lepo zarobljenih I.a

## rjuh brez šiva

širina 15., dolžina 2 m 25 cm; zajamčeno pristno platno, tkano iz platnenih niti najboljše vrste; primerno platno za najfinejšo balo. Razpošiljalo se boče radi opustitve te stroke po

2 kroni 80 vinarjev komad.

Posilja se najmanj 6 komadov — proti povzetju.

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem odbral po inventuri nad 4000 metrov

## ostankov rumburškega platna.

Platno je najboljše vrste, beljeno na solnem ter brez hib. — Dolžina ostankov od 6—12 mtr. po 50 vin.; izbrani ostanki od 12—18 mtr. po 55 vin. mtr. Za trpežnost platna se jamči. — Razpošilja se proti povzetju, omot 5 kg (približno 40 45 mtr.) dokler traja zaloga.

Pozor! Za neugajajoče se vrne denar, torej je izključena vsaka škoda.

S. STEIN, tkalnica platna  
NACHOD — ČEŠKO.

# Franc Silič

sin, zidarski mojster

v Gorici, Via Macello št. 16.

## Sprejema vsakovrstna zidarska dela.

Cene zmerne.

## Išče se

2 sobi z opremo (pohištvom) v najem takoj, ali pa v teku meseca februarja.

Več pove tvrdka  
Pregrad & Černečič.

## Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

### ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.



(Varstvena znamka).

in životna lenost (mrtvoct). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolletijeva pijača iz kine in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Zdravilna moč tea kapljic je neprekosljivo — Te kapljice vrednih redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želedec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvoct). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

## J. Medved

odstopi

## 5% svojega skupička

od 15. jan. do 15. febr. 1909.

v prid ponesrečenim v Kalabriji in Siciliji.

## Pozor!!

9 — 15 kron

na dan si zaslužijo potniki gospe ali gospodje, ki so znani v okolici Gorice in Istri, ako prevzamejo zastopstvo jako lukrativnega dunajskega podjetja. Za kolekcijo se zahteva 40 kron kavicje ali dokumente. Prednost imajo oni, ki stanujejo v Gorici. — Ponudbe je pošiljati na naše upravništvo pod šifro: „Devotionalien“.

## A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

## velika zaloga

## oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

## Le v Gorici

## + tekal. Jos. Verdija II.

M. Gal, Trst Corso 4.

Specijalna tvrdka gumijastih predmetov. Cevi za vodo, vino, pivo itd. Irigatorji, gumijaste vloge za postelje, nepremočljivo blago K 4—, blazine iz gumijskega, brizgalnice za klistiranje od 60 vin. više. Kopalne bajne in irigatorji pripravni za potovanje. Gumijaste okovi za berglje. Higienične umivalne gobe iz gumijske, zelo trpežne. Bideji. Higienični predmeti.

Predmeti za bolnike. Termometri za bolnike, kopeli in sobni termometri. — Kompletni irigatorji od K 250 više. — Brizgalnice za nos, ušesa in oči. Pršne kopeli za nos. — Nočne posode tudi za bolnike. — Aparat za bolnike, kateri motijo. — Nosi se na životu. — Aparati za steriliziranje mleka za otroke. — Žaklički za led. — Prsnitz-obkladki. — Billrot & Mossetig-batist.

Kirurški predmeti. — Pravat-brizgalnice, berglje, aparati za inhaliranje, vata dr. Brunsa 1/4 kg 80 vin., 1/2 kg K 150, 1 kg K 300. — Preveze za otroke. Flanela. — Preveze za krčne žile.

Ortopedični predmeti. Nogovnice iz elastike za krčne žile. — Kifni pasovi. — Preveze za život. — Ortopedični moderci (Geradehalter), naramnice in podveze za nogovnice.

Dišave za mila, tu- in inozemstva. Toaletni predmeti. — Ščetke za zobe in za oblike, glavniki, ogledala itd. — Razpraševalci za dišave.

D. žni plašči

pristno angleški, garantirano nepremočljivo blago za gospe in dame gotovi in po meri od 35 K više. Cene brez konkurence! Diabolo-igre. Diabolo-igre.

# Pozor

pri nakupovanju šivalnih strojev!



Denar, kateri se izda za šivalni stroj slabše vrste je izgubljen. Zatorej izbirajte pri nakupu šivalnih strojev blago najboljše vrste. — Najboljše stroje izdeluje tovarna Pfaff v Kaiserlautern. Ako kupite stroj s to znamko ste lahko zagotovljeni, da niste zavrgli svojega denarja, marveč plodono naložili. — V zalogi imam še druge različne šivalne stroje, dvokolesa in stroje za kmetijstvo.

Jos. Deklava,

trgovec, Gorica ul. Municipio št. 1. edino zastopstvo.

## Gostilna „pri belem zajcu“

v Gorici, Munska ulica 11

je preskrbljena z izvrstnimi belskimi in furlanskimi vini, ter kraškimi teranom.

Izborna kuhinja. — Cene zmerne

Na razpolago so tudi hlevi za konje in živino.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Fani Jeseneg.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo „prazdroj“ v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu . . . . . Pri pošti  
„Union“ . . . . .  
Pri zlatem jelenu . . . . .  
Tri krone . . . . .

ter da ga oddajam na debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradliščansko v Gorici, tok. Josipa Verdi 26./28.

M. B. — Kdor pije plzensko pivo pri „Zlatem jelenu“ prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za „Dijaško kuhinjo“.

## Stavbeno podjetje

## Znidarčič & Stepančič

GORICA

Tržaška ulica št. 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se toplo priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Varstvena znamka: „Sldro“

**Biniment. Capsici comp.**

Nadomestek za

## Anker-Pain-Expeller

novosod priznano kot najboljše sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 140 in 200 se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako priljubljenega domačega zdravila se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „sldrom“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA  
K „sldrom levu“ v Pragi  
Elisabethgasse št. 5. nova.  
Dnevno razpošiljanje.